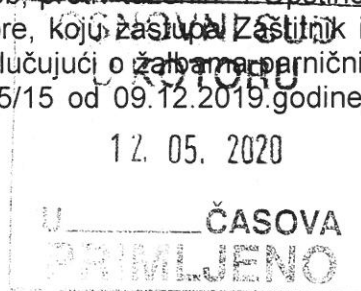

OPŠTINA TIVAT			
Primljeno:	25-05-2020		
Organ: jed.	Klasa:	Red. br.	Prim. GŽ. br. 862/20-15
0602-460-104/27-15			
U IME CRNE GORE			

VIŠI SUD U PODGORICI, kao drugostepeni, u vijeću sastavljenom od sudija Verice Sekulić, kao predsjednika vijeća, Tatjane Ljujić i Zorana Šćepanovića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužilaca: 1.Iva Meštrovića, Đuraševići obala bb, Radovići; 2.Joke Meštrović, Đuraševići obala bb, Radovići; 3.Nevenke Meštrović, Đuraševići obala bb, Radovići i 4.Aleksandre Stjepaničić, Đuraševići obala bb, Radovići, koje zastupa punomoćnik Petar Lj. Samardžić, advokat iz Tivta, ulica Nikole Đurkovića 3b, protiv tuženih: 1 Opštine Tivat, koju zastupa Sekretarijat za imovinu i 2.Države Crne Gore, koju zastupa Zastupnik imovinsko - pravnih interesa Crne Gore, radi isplate naknade, odlučujući o žalbama parničnih stranaka, protiv presude Osnovnog suda u Kotoru P.br.290/15/15 od 09.12.2019.godine, u sjednici vijeća, održanoj dana 24.04.2020. godine, donio je

P R E S U D U

POTVRĐUJE SE presuda Osnovnog suda u Kotoru P.br.290/15/15 od 09.12.2019.godine u dijelu odluke o glavnom zahtjevu i kamati u odnosu na prvotuženu Opštinu Tivat, a žalba prvotužene, u tom dijelu, ODBIJA SE kao NEOSNOVANA.

Žalba tužilaca, izjavljena protiv rješenja o troškovima, sadržanog u izreci navedene presude, kojim su tužioci obavezani da naknade troškove postupka drugotuženoj Državi Crnoj Gori, ODBACUJE SE kao NEBLAGOVREMENA.

USVAJAJU SE žalbe tuženih, pa se UKIDA rješenje o troškovima, sadržano u izreci presude Osnovnog suda u Kotoru P.br.290/15/15 od 09.12.2019.godine, kojim je obavezana tužena Opština Tivat da tužiocima naknadi troškove postupka, i kojim su obavezani tužioci da troškove postupka naknade tuženoj Državi Crnoj Gori, i predmet, u tom dijelu, vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom, bliže označenom u izreci, odlučeno je:

"Obavezuje se Opština Tivat da tužiocima srazmjerno njihovim suvlasničkim dijelovima i to Meštrović Ivu, Meštrović Joki, Meštrović Nevenki i Stjepaničić Aleksandri svi za po ¼ idealna dijela na zemlji koja je faktički ekspropisana za izgradnju kolektora za pročišćavanje otpadnih voda, a koju čini:

- dio kat. par. 1750/9 upisane u LN 1223 KO Đuraševići u površini od 514 m2 sa koordinatama prelomnih tačaka i to:

	Y	X
tačka 19	6557893.5144	4694401.9529

tačka 26	6557897.9300	4694395.3100
tačka 25	6557899.9488	4694391.8422
tačka 24	6557907.6659	4694404.2326
tačka 23	6557922.4079	4694412.4619
tačka 22	6557924.4500	4694413.2644
tačka 21	6557918.8057	4694429.0018
tačka 20	6557901.9131	4694420.2633,

a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest zemlje 840/1 KO Đuraševići;

- dio kat. par. 1751/3, upisane u LN 455 KO Đuraševići u površini od 127 m2, sa koordinatama prelomnih tačaka i to:

	Y	X
tačka 16	6557894.4270	4694382.9764
tačka 17	6557891.1912	4694385.6942
tačka 18	6557886.1877	4694385.9799
tačka 19	6557893.5144	4694401.9529
tačka 26	6557897.9300	4694395.3100
tačka 25	6557899.9488	4694391.8422,

a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest zemlje 840/1 KO Đuraševići;

- dijelu kat. par. 1751/4 upisane u LN 455 KO Đuraševići u površini od 302 m2, sa koordinatama prelomnih tačaka i to:

	Y	X
3	6557889.0172	4694366.4815
4	6557898.2713	4694370.7107
5	6557909.4899	4694375.8377
6	6557912.0290	4694373.4959
7	6557914.3875	4694371.3206
15	6557913.6400	4694371.5600
9	6557916.7168	4694365.6045

10	6557907.0761	4694361.6003
11	6557900.3844	4694355.0995
12	6557898.7038	4694353.9124
14	6557894.0900	4694358.6500

a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest zemlje 844/2 KO Đuraševići;

- dijelu kat. par. 1751/2 upisane u LN 455 KO Đuraševići, u površini od 366 m², sa koordinatama prelomnih tačaka i to:

	Y	X
1	6557870.2237	4694357.2292
2	6557876.7471	4694360.8739
3	6557889.0172	4694366.4815
14	6557894.0900	4694358.6500
12	6557898.7038	4694353.9124
13	6557881.1966	4694341.5465

a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest zemlje 844/2 KO Đuraševići;

- dijelu kat. par. 1750/9 upisane u LN 1223 KO Đuraševići u površini od 5 m² sa koordinatama prelomnih tačaka i to:

7	6557914.3875	4694371.3206
15	6557913.6400	4694371.5600
8	6557917.3616	4694365.8723
9	6557916.7168	4694365.6045

a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest zemlje 844/2 KO Đuraševići;

- dijelu kat. par. 1750/9 upisane u LN 1223 KO Đuraševići u površini od 133 m² sa koordinatama prelomnih tačaka i to:

	Y	X
27	6557934.5264	4694402.0861
28	6557941.7879	4694404.9476
29	6557951.8377	4694391.6395
30	6557945.6223	4694387.2778

a koji dio odgovara po starom premijeru čest zemlje 849/2 KO Đuraševići;

a što ukupno iznosi 1.447 m², po cijeni od 101,28 eura, isplati iznos od ukupno 146.552,16 eura, odnosno tužiocima za po ¼, iznos od po 36.638,04€, kao i kamatu od dana izrade usaglašenog nalaza vještaka građevinske struke dana 30.09.2019.g., a sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obavezuje se tužena Opština Tivat da tužiocima nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 19.375,00€, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

UTVRĐUJE se da je tužba u odnosu na tuženu Državu Crnu Goru povučena.

Obavezuju se tužioci da tuženoj Državi Crnoj Gori nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 1.350,0 €, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti ove presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja."

Tužioci žalbom pobijaju rješenje o troškovima kojim su obavezani da naknade troškove postupka drugotuženoj Državi Crnoj Gori, iz svih zakonskih razloga, sa predlogom da se preinači, na način da se, u tom dijelu, odluči da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Žalba tužilaca je neblagovremeno podnijeta.

Naime, prema stanju u spisima, prepis presude Osnovnog suda u Kotoru P.br.290/15/15 od 09.12.2019.godine je dostavljen punomoćniku tužilaca dana 13.12.2019.godine (što se utvrđuje iz dostavnice u spisima), protiv koje presude se mogla izjaviti žalba u roku od 15 dana. Tužioci su (posredstvom punomoćnika) žalbu izjavili 31.12.2019.godine (utorak), upućujući je tog dana preko pošte preporučenom pošiljkom, pa se u smislu čl.109 st.2 ZPP-a dan predaje pošti smatra kao dan predaje sudu kome je upućen. Dakle, žalba je izjavljena po isteku zakonskog roka od 15 dana (propisanog članom 361 st.1 ZPP-a). Naime, posljednji dan roka za izjavljivanje žalbe je bio 28.12.2019.godine (subota), s tim što je to bio dan kada sud ne radi, pa je shodno čl.108 st.4 ZPP-a zadnji dan roka za žalbu bio 30.12.2019.godine (ponedjeljak), a žalba je izjavljena 31.12.2019.godine (utorak), što je čini neblagovremenom.

Na osnovu izloženog, primjenom čl.381 st.1, u vezi čl.371 st.2 ZPP-a, odlučeno je kao u stavu drugom izreke ove drugostepene odluke.

Prvotužena je blagovremeno izjavila žalbu protiv prvostepene presude, iz svih zakonskih razloga, sa predlogom da se ukine ili preinači, na način da se odbije tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuženu.

Drugotužena žalbom, blagovremeno, pobija rješenje o troškovima kojim su obavezani tužioci da troškove postupka naknade tuženoj Državi Crnoj Gori, iz svih zakonskih razloga, sa predlogom da se ukine i predmet u tom dijelu vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje ili da se preinači, u skladu sa navodima žalbe. Traži i naknadu troškova sastava žalbe.

Tužiocima su u odgovorima na žalbe tuženih u cjelosti osporili navode istih i predložili da se odbiju kao neosnovane.

Ispitujući pravilnost i zakonitost prvostepene presude, povodom izjavljenih žalbi tuženih, u smislu čl. 379 st. 1 ZPP-a, ovaj sud nalazi da se neosnovano žalbom prvotužene presuda pobija u dijelu odluke o glavnom zahtjevu i kamati u odnosu na prvotuženu Opštinu Tivat, dok se osnovano žalbama tuženih pobija rješenje o troškovima, sadržano u izreci prvostepene presude, kojim je obavezana tužena Opština Tivat da tužiocima naknadi troškove postupka, i kojim su obavezani tužiocima da troškove postupka naknade tuženoj Državi Crnoj Gori.

Naime, pobijana presuda je u dijelu odluke o glavnom zahtjevu i kamati u odnosu na prvotuženu donijeta bez počinjenih bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz člana 367 stav 2 tačka 3, 7 i 12 ZPP-a, na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, kao i bez počinjenih bitnih povreda odredaba postupka na koje se ukazuje žalbom prvotužene, te donijeta na osnovu pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja i uz pravilnu primjenu materijalnog prava.

Predmet spora (u dijelu u kojem se pobija prvostepena presuda) je zahtjev da se obaveže tužena Opština Tivat da tužiocima srazmjerno njihovim suvlasničkim dijelovima i to Meštrović Ivu, Meštrović Joki, Meštrović Nevenki i Stjepaničić Aleksandri svi za po $\frac{1}{4}$ idealna dijela na zemlji koja je faktički eksproprisana za izgradnju kolektora za pročišćavanje otpadnih voda, a koju čini: dio kat. par. 1750/9 upisane u LN 1223 KO Đuraševići u površini od 514 m², a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest zemlje 840/1 KO Đuraševići; dio kat. par. 1751/3, upisane u LN 455 KO Đuraševići u površini od 127 m², a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest zemlje 840/1 KO Đuraševići; dijelu kat. par. 1751/4 upisane u LN 455 KO Đuraševići u površini od 302 m², a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest. zemlje 844/2 KO Đuraševići; dijelu kat. par. 1751/2 upisane u LN 455 KO Đuraševići, u površini od 366 m², a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest zemlje 844/2 KO Đuraševići; dijelu kat. par. 1750/9 upisane u LN 1223 KO Đuraševići u površini od 5 m², a koji dio odgovara po starom premijeru dijelu čest zemlje 844/2 KO Đuraševići; dijelu kat. par. 1750/9 upisane u LN 1223 KO Đuraševići u površini od 133 m², a koji dio odgovara po starom premijeru čest zemlje 849/2 KO Đuraševići, a što ukupno iznosi 1.447 m², po cijeni od 101,28 eura, isplati iznos od ukupno 146.552,16 eura, odnosno tužiocima za po $\frac{1}{4}$, iznos od po 36.638,04€, kao i kamatu od dana izrade usaglašenog nalaza vještaka građevinske struke dana 30.09.2019. godine.

Iz stanja u spisima predmeta, u bitnom, proizilazi da je prvotužena Opština Tivat još u odgovoru na tužbu istakla da je nesporno da je na kat. parceli 1750/9, 1751/3 i 1751/4 sve KO Đuraševići važećim planskim dokumentom predviđena izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, pa samim tim (kako se navodi u odgovoru na tužbu prvotužene) postoji obaveza Opštine Tivat da vlasnicima zemljišta koje ulazi u obuhvat ove lokacije isplati pravičnu nadoknadu. Prvotužena je u odgovoru na tužbu učinila nespornim aktivnu legitimaciju tužilaca i iskazala saglasnost da se tužiocima, nakon što se sprovede odgovarajuće vještačenje, isplati pravična naknada za navedene nepokretnosti. Istovremeno je prvotužena ukazala u odgovoru na tužbu da kat. parcela 1751/2 KO Đuraševići ne ulazi u obuhvat lokacije na kojoj će se graditi postrojenje za otpadne vode, te

da je na predmetnoj parceli upisan teret "zabrane otuđenja i opterećenja" iz razloga što Opština Tivat ne posjeduje dokaze o vlasništvu na istoj, a radi se o parceli koja je isključivo u svojini fizičkih lica. Takve navode prvotuzena iznosi i sada u žalbi.

Međutim, prvostepeni sud pravilno nalazi da postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda predstavlja infrastrukturni objekat, od javnog interesa, te da je nesporno da Opština Tivat (prvotuzena) nije pokrenula formalni postupak eksproprijacije. Kod činjenice da je postrojenje izgrađeno na kat. parcelama 1751/2, 1751/4 i 1751/3, i zbog kog postrojenja je kat. parcela 1750/9 ekonomski neisplativa, a koje kat. parcele 1751/2, 1751/4 i 1751/3 iako su upisane na Opštinu sa pravom svojine, odnosno kat. parcela 1750/9 sa pravom raspolaganja, nijesu u njenom stvarnom vlasništvu, to se u konkretnom radi o izgradnji infrastrukturnog objekta bez donošenja odluke o izuzimanju iz posjeda tužilaca predmetnih kat. parcela (bliže predstavljenih izrekom prvostepene presude), pa se, i po mišljenju ovog suda, radi o faktičkoj eksproprijaciji, koja nastaje kada se na zemljištu grade putevi, infrastrukturni ili drugi objekti od javnog i opšteg interesa iako ne postoji odluka – rješenje o izuzimanju zemljišta. U suštini, u takvim slučajevima opština, odnosno jedinica lokalne samouprave vrši ili dozvoljava izgradnju objekata od javnog interesa na zemljištu koje nije formalno eksproporisano, pa se time ugrožavaju i povređuju subjektivna prava fizičkih lica na nepokretnostima. Ovo sa razloga jer je svojina najpotpunija vlast na stvari i pravo je vlasnika da svoju stvar drži, da je koristi i da njome raspolaže u granicama predviđenim zakonom, a obaveza svih je da se uzdržavaju od povrede prava svojine drugog lica, shodno članu 6. Zakona o svojinsko - pravnim odnosima. Izgradnjom postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, u potpunosti se mijenja karakter zemljišta, jer se više ne radi o privatnoj svojini već o javnom dobru kojim upravlja Opština Tivat preko svojih organa i javnih preduzeća, pa je samim tim i po tom osnovu prvotuzena pasivno legitimisana shodno Zakonu o državnoj imovini.

Prvostepeni sud je prilikom odlučivanja pravilno imao u vidu da je vještačenjem građevinske struke, od strane vještaka Slobodana Pavlovića utvrđeno da je i kat. parcela 1751/2, koja nije obuhvaćena rješenjem Ministarstva održivog razvoja i turizma broj Up I 0503-742/21 od 24.12.2014.godine, u suštini faktički eksproporisana u korist Opštine Tivat, odnosno u korist postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Ovo sa razloga što je vještak Slobodan Pavlović, na ročištu glavne rasprave od 30.09.2016.godine, pojasnio da je preostali dio kat. parcele 1751/2 ekonomski neupotrebljiv i neisplativ za tužioce, a svoj zaključak je izveo jer je na predmetnoj kat. parceli izgrađen kolektor, odnosno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, tako da se taj preostali dio kat. parcele 1751/2 nalazi okolo predmetnog postrojenja i isto zemljište nema nikakvu funkciju, tako da je u pitanju „zarobljeno zemljište“. Objasnio je da se taj dio koji je ekonomski neisplativ nalazi u jednoj iskrivljenoj površini oko izgrađenog postrojenja i taj dio se ne može ni na koji način iskoristiti. U prilog neupotrebljivosti preostalog dijela zemljišta kat. parcele 1751/2 u površini od 366 m² govore i neprijatni mirisi koji se šire od postrojenja, posebno amonijaka koji ima isparenje iz kolektora. Vještak je takođe pojasnio da u slučaju ako se dese kvarovi na elektropostrojenjima u kolektoru, može doći do izlivanja otpadnih voda upravo u te okolne površine (kat. parc. 1751/2) koje zemljište je neisplativo za tužioce.

Imajući u vidu navedeno, obzirom da su tužioci lišeni prava svojine na nepokretnosti, koje je sada privedeno namjeni, pri čemu je sporno zemljište po svom karakteru dobro od javnog – lokalnog značaja, jer je u pitanju postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, koje služi svim stanovnicima Opštine Tivat, a koje ne može biti u svojini privatnih lica, to povraćaj i uspostava ranijeg stanja nijesu mogući zbog privođenja namjeni izgradnjom postrojenja i uticaja na okolinu tog postrojenja, pa tužiocima, kako pravilno nalazi prvostepeni sud, pripada pravo na naknadu za oduzete nepokretnosti (bliže predstavljene u izreci pobijane presude), a sve prednje shodno odredbama člana 35. Zakona o eksproprijaciji.

Visinu naknade je pravilno prvostepeni sud utvrdio iz usaglašenog nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke Slobodana Pavlovića i Predraga Hajdukovića od 30.09.2019.godine, odnosno od 11.10.2019.godine, gdje su vještaci utvrdili tržišnu vrijednost predmetnih kat. parcela na iznos od 101,28€/m², pa kada se taj iznos pomnoži sa površinom od 1.447 m² (po osnovu koje se potražuje predmetna naknada) dolazi se do ukupnog iznosa od 146.552,16€, a kada se taj iznos podijeli sa brojem tužilaca (četiri) dolazi se do iznosa od po 36.638,04€ koliko je prvostepenom presudom pravilno dosuđeno tužiocima.

Imajući u vidu navedeno, prvostepeni sud je pravilno odlučio o glavnom zahtjevu i kamati u odnosu na prvotuženu Opštinu Tivat, pri tom pravilno primjenjujući relevantne odredbe Zakona o eksproprijaciji (čl.35), dajući valjane i jasne razloge povodom svih navoda, tvrdnji i prigovora prvotužene, koji se sada žalbom neosnovano ponavljaju.

Ovaj sud je cijenio i ostale žalbene navode prvotužene, ali je našao da isti, kod utvrđenog i navedenog, te kod valjanih i jasnih razloga prvostepenog suda ne utiču na donošenje drugačije odluke u ovoj pravnoj stvari (kada je riječ o odlučivanju o glavnom zahtjevu i kamati u odnosu na prvotuženu Opštinu Tivat).

Kako navodima žalbe nijesu dovedeni u sumnju razlozi prvostepene presude (u dijelu odluke o glavnom zahtjevu i kamati), to je žalbu prvotužene valjalo odbiti kao neosnovanu i presudu, u tom dijelu izreke, potvrditi.

Međutim, osnovano se žalbama tuženih pobija rješenje o troškovima (prvotužena presudu pobija u cjelosti a drugotužena samo rješenje o troškovima), koje je donijeto uz počinjenu bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl.367 st.2. tač.15 ZPP-a, jer pobijana odluka, u tom dijelu, ne sadrži valjane i jasne razloge o odlučnim činjenicama, i ne zasniva se na potpuno utvrđenom činjeničnom stanju, što je za posljedicu imalo pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Naime, iz razloga pobijanog rješenja o troškovima kojim je obavezana tužena Opština Tivat da tužiocima naknadi troškove postupka, i kojim su obavezani tužioci da troškove postupka naknade tuženoj Državi Crnoj Gori se ne može utvrditi koji su to troškovi bili potrebni radi vođenja parnice, u smislu čl.153 ZPP-a (nijesu navedeni datumi preduzetih radnji zastupanja za koje je dosuđena naknada troškova), nema razloga o tome za koje troškove postoje dokazi za učinjene izdatke, u smislu čl.161 st.2 ZPP-a (posebno kada je riječ o troškovima po osnovu sudskih taksi, jer u spisima predmeta samo postoji dokaz da je tužilac Meštrović Ivo dana 08.02.2016.godine uplatio taksu na tužbu u iznosu od 325,00€, pa nijesu jasni razlozi prvostepenog suda kada tužiocima po osnovu sudskih taksi, na tužbu

i odluku suda, dosuđuje troškove u iznosu od 1.500,00€), te nema razloga o tome od koje vrijednosti spora je prvostepeni sud pošao prilikom primjene Advokatske tarife. U tužbi je kao vrijednost spora naznačen iznos od 26.000,00€, a rješenje o troškovima ne sadrži razloge o tome da li je, u smislu čl.37 ZPP-a, prvostepeni sud u odgovarajućoj fazi postupka provjerio tačnost označene vrijednosti spora, što je od odlučnog značaja za pravilnu primjenu materijalnog prava, o kojoj primjeni ovaj sud vodi računa i po službenoj dužnosti.

Imajući u vidu navedeno, rješenje o troškovima postupka, kojim je obavezana tužena Opština Tivat da tužiocima naknadi troškove postupka, i kojim su obavezani tužioci da troškove postupka naknade tuženoj Državi Crnoj Gori je moralo biti ukinuto i predmet, u tom dijelu, vraćen prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Na osnovu izloženog, primjenom čl.382, čl.381 st.1, u vezi čl.371 st.2 i čl.395 st.1 tač.3 ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

VIŠI SUD U PODGORICI

Dana, 24.04.2020. godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA-SUDIJA
Verica Sekulić,s.r.

Za tačnost otpisivanja tvrdi i
ovjerava namještenik suda

